

ОСОБЛИВОСТІ РЕГІОНАЛЬНОЇ ЛОГІСТИКИ З ПОЗИЦІЙ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЙ

Процеси, що відбуваються в національній економіці, з одного боку, характеризуються подальшою розбудовою та становленням ринкових механізмів у різних сферах та галузях національного господарства, а з іншого – незавершеністю інституціональних та ринкових перетворень, негативні наслідки чого виявляються, передусім, на регіональному рівні: невідповідність структури економічної основи регіонального розвитку потребам сьогодення призводить до неефективного використання природно-ресурсного потенціалу територій, зростання соціальної напруженості, низької конкурентоспроможності економіки окремих регіонів та країни в цілому.

Вирішення цих проблем вимагає реформування існуючих механізмів державної регіональної політики на інноваційних засадах. У цьому контексті слід вказати на важливість та актуальність використання принципів логістики в управлінні регіональним розвитком.

Сучасне розуміння процесів регіонального розвитку ґрунтується на представленні регіону як соціо-еколого-економічної системи. Відповідно, це визначає й цілі регіонального управління: забезпечення сталого розвитку на основі збалансування соціальних, екологічних та економічних інтересів та вирішення існуючих протиріч.

Ураховуючи наявні публікації з досліджуваної тематики (наприклад, [1]) формулювання екологічних та соціальних цілей логістичного управління регіоном не суперечить принципам регіональної логістики, а навпаки, органічно розвиває її теоретичні положення та значно розширює межі практичного застосування.

З логістичних позицій проблема забезпечення сталого розвитку регіону може бути представлена як задача з оптимізації економічних потоків у просторі та часі, що має на меті збалансування процесів відтворення та споживання ресурсів у соціо-еколого-економічній системі регіону.

Практична реалізація механізмів логістичного управління передбачає формування регіональної логістичної системи (РЛС). Цей процес, з позицій концепції сталого розвитку територій, має певні особливості.

Так, управління матеріальним потоком (як основним елементом економічного потоку) на регіональному рівні слід розглядати як таке, що здійснюється на всіх стадіях його формування та функціонування: від забезпечення суспільного виробництва сировиною до утилізації відходів виробництва та споживання. Отже, регіональна логістична система повинна охоплювати підприємства виробничої та невиробничої сфер, організації та установи, взаємопов'язані у процесі прийняття рішень про напрями та способи використання елементів матеріалопотоку, а також містити систему інформаційного забезпечення та інфраструктурні об'єкти.

Для досягнення цілей сталого, екологічнобезпечного розвитку у рамках регіональної логістичної системи мають бути вирішені такі завдання: формування та розвиток оптимальної структури господарського комплексу регіону у просторі та часі; повне задоволення потреб населення у матеріальних благах та послугах належної якості; раціональне використання природних ресурсів та неперевиконання допустимих меж впливу на об'єкти навколишнього природного середовища; розвиток виробничої та соціальної інфраструктури тощо.

Ураховуючи те, що визначення стратегічних векторів розвитку регіону належить до повноважень обласних та районних рад, стратегічне управління регіональною логістичною системою повинно здійснюватись суб'єктами владних повноважень на місцях (на рівні області), відповідальними за реалізацію державної регіональної політики. Їх діяльність відносно об'єктів логістичного управління має бути зорієнтована на: ідентифікацію форм, просторово-часових параметрів економічних потоків регіону; визначення альтернативних варіантів використання ресурсів; формування фінансових потоків в обсягах, необхідних для вирішення соціальних та екологічних проблем територій; стимулювання інвестиційної та інноваційної активності; забезпечення ефективної інформаційної взаємодії між учасниками РЛС тощо.

Окреслені цільові орієнтири логістичного управління розвитком регіону вимагають розроблення відповідного науково-методичного інструментарію (критеріїв) оптимізації економічних потоків.

В основі логістичної оптимізації – мінімум загальних логістичних витрат (цей критерій використовується найчастіше). Узагальнюючи результати попередніх досліджень [2] та зміст основних положень концепції сталого розвитку, в якості критерію оптимізації потоків процесів у РЛС необхідно розглядати мінімум загальних логістичних витрат, пов'язаних із рухом економічних потоків, що додатково враховують суспільні витрати від нерационального використання ресурсів потоку.

Відповідно, організаційно-економічний механізм реалізації логістичного управління у регіональному вимірі повинен ґрунтуватись на належній вартісній оцінці наявного природно-ресурсного потенціалу, а також адекватних оцінках екодеструктивного впливу господарської діяльності.

Список використаних джерел

1. Хвищун Н.В. Ієрархічний рівень логістичних систем / Н.В. Хвищун, І.А. Оленченко // Економічні науки. Серія «Економічна теорія та економічна історія». Збірник наукових праць. ЛНТУ.- Випуск 7 (28). – Ч. 2.-Луцьк, 2010.

2. Екологоорієнтоване логістичне управління виробництвом : монографія / [С. В. Мішенін, І. І. Коблянська, Т. В. Устік, І. Є. Ярова] ; за наук. ред. д.е.н., проф. Є. В. Мішеніна– Суми : ТОВ «ТД «Папірус», 2013. – 260 с.